

Menulis

Peribahasa Warisan Kita

Aktiviti

1. Kenal pasti kesalahan bahasa dalam teks. Kemudian, murnikan teks tersebut.
2. Analisis teks untuk menentukan kejituan dan kesinambungan idea teks tersebut.
3. Tulis satu situasi berdasarkan setiap peribahasa yang terdapat dalam bahan ini.

Peribahasa dalam Pembangunan Masyarakat

Oleh: Ilham Hamka bin Mazuan

Peribahasa bertugas untuk membentuk tamadun masyarakat daripada satu zaman ke satu zaman yang lain. Hal ini demikian kerana kias ibarat yang ada dalam sesebuah masyarakat bukan sekadar memberikan gambaran tentang sikap dan nilai anggota masyarakat itu tetapi juga merupakan sumber pendidikan, iaitu menjadikan mereka ahli masyarakat yang berhemah tinggi. Terdapat banyak peribahasa yang memberikan makna yang boleh membentuk peribadi manusia.

Beberapa contoh yang dapat dinukilkan sebagai membuktikan bahawa peribahasa yang disebutkan sebagai perumpamaan yang memberikan makna supaya merendah diri, tidak angkuh, dan takbur adalah seperti yang berikut:

- i. Ikutlah resmi padi, makin berisi makin tunduk;
- ii. Jangan ikut resmi ayam, bertelur sebiji riuh sekampung; dan
- iii. Ikutlah resmi penyu, telur beribu tak siapa yang tahu.

Gambaran alam atau kehidupan yang terdapat dalam peribahasa tersebut dengan sendirinya memberikan kita makna yang tepat. Batang padi akan melentur jika buahnya semakin berisi. Seekor ayam yang baharu bertelur memang riuh bunyinya, berketak ke sana ke sini. Seekor penyu yang bertelur di pantai pula sentiasa menyembunyikan telurnya dalam pasir.

Beribu-ribu telur yang dikeluarkannya tetapi sang penyu tetap senyap tidak berbunyi. Secara keseluruhannya, peribahasa tersebut memberikan erti yang kita tidak perlu menghebohkan atau mencanang tindak-tanduk kita seharian. Yang lebih penting ialah hasil daripada perbuatan kita. Biarlah orang lain memberikan penilaian kepada hasil yang kita keluarkan kerana kita sendiri yang akan mendapat malu jika hasilnya tidak ada sedangkan kita sudah bising riuh-rendah ke sana ke mari menyatakan apa yang akan dilakukan oleh kita.

Demikian kita melihat beberapa banyak contoh-contoh peribahasa yang mempunyai makna yang berunsur pendidikan menunjukkan bahawa hasil sastera lama mempunyai fungsi yang tertentu dalam masyarakat. Kita melihat juga makna yang tersirat di dalam peribahasa itu semua ahli masyarakat ikuti.

Peribahasa menjadi penunjuk kepada mereka untuk memilih cara hidup yang baik. Peribahasa juga dapat m e m b e r i k a n panduan mengenai sikap yang harus diikuti dan wajar dihindari oleh mereka.

(Sumber: Adaptasi daripada Peribahasa dan Pembangunan masyarakat. Arifin Said. *Pelita Bahasa*, Disember 1992, Dewan Bahasa dan Pustaka)

Melentur Buluh Biarlah daripada Rebungnya

Peribahasa memang tidak asing dalam kalangan masyarakat Melayu sejak dahulu. Setiap peribahasa mempunyai maksud yang tertentu dan menampilkan pengajaran secara tersirat. Di antara peribahasa yang mashur ialah *melentur buluh biarlah daripada rebunganya*. Peribahasa ini bermaksud mendidik anak-anak biarlah ketika anak itu masih kecil.

Peribahasa ini tercipta dari ketelitian masyarakat dahulu dalam melihat satu perkara. Jika kita amati sifat buluh, kita akan mendapati bahawa buluh yang telah keras memang sukar untuk dilentur. Tambahan pula, ketika buluh itu masih daripada peringkat rebung, batangnya masih lembut dan mudah dilentur. Demikianlah telitinya masyarakat Melayu dahulu dalam melihat sesuatu kejadian alam.

Berdasarkan maksudnya, peribahasa ini bertujuan untuk menyedari golongan ibu bapa tentang tanggung jawab mereka dalam mendidik anak-anak. Mereka perlu memberikan didikan yang baik sejak anak-anak mereka masih kecil lagi. Setelah anak-anak didedahkan dengan amalan yang baik sejak mereka masih kecil, amalan ini akan sehati ke dalam hidup mereka. Seandainya jika kanak-kanak telah berkelakuan negatif sejak kecil, sukar untuk ibu bapa mengubahnya setelah mereka

meningkat dewasa kelak. Dalam hal ini, ibu bapa perlu menyemaikan nilai-nilai murni dan memberikan pendidikan moral kepada anak-anak ketika mereka masih kanak-kanak.

Ini kerana kanak-kanak mudah mendengar kata atau nasihat ketika mereka masih kecil berbanding setelah mereka remaja atau dewasa. Dalam usia kanak-kanak, sikap, perangai, dan amalan baik anak-anak senang dibentuk. Justeru, mereka masih belum terpengaruh dengan anasir-anasir yang kurang sihat. Sekiranya anak-anak dibiarkan tanpa dibentuk atau dilentur tingkah laku mereka sejak kecil, mereka dikhuatiri akan berkelakuan tidak bermoral menjadi sampah masyarakat apabila mereka dewasa kelak. Seandainya perkara ini berlaku, sudah terlambat untuk mengubah perangai mereka kerana nasi telah menjadi bubur. Kesimpulannya, ibu bapa sebagai ketua keluarga mestilah bersikap prihatin terhadap kelakuan anak-anak mereka sejak mereka masih kecil dan kanak-kanak lagi.

Pengajaran peribahasa melentur buluh biarlah daripada rebunganya ini dihayati. Mereka perlu sedar yang anak-anak merupakan pewaris dan pelapis generasi akan datang pada masa depan. Sesungguhnya, ibu bapa berperanan penting dalam mendidik anak-anak sejak kecil.

3.6.1 Memurnikan kesalahan bahasa dan menganalisis kejituan serta kesinambungan idea dalam pelbagai teks.

Pemulihan

Pemburu Kota

Aktiviti

Baca dan catat maklumat dalam bentuk bahan grafik.

Penyair dari Seberang Takir

T. Alias Taib dilahirkan pada 20 Februari 1943 di Kampung Padang Engku Sar, Batas Baru, Kuala Terengganu, Terengganu. Nama sebenarnya ialah Tengku Alias bin Taib. Beliau juga pernah menggunakan nama pena Ali A.S.

Beliau mendapat pendidikan awal di Sekolah Melayu Gong Kapas (1952). Kemudian, beliau melanjutkan pelajarannya di Sekolah Menengah Sultan Sulaiman (Inggeris), Kuala Terengganu (1958). Pada tahun 1968, beliau lulus peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM). T. Alias Taib mendapat latihan perguruan di Pusat Latihan Perguruan Kuala Terengganu (1962). Setelah tamat latihan, beliau bertugas di Kuala Terengganu, Dungun, dan Kuala Lumpur.

Beliau mula menulis pada tahun 1960. Puisinya yang berjudul "Persembahan" mula disiarkan dalam majalah *Angkatan Baru* keluaran bulan Oktober 1964. Pada bulan Mac 1965, cerpennya yang berjudul "Dunia Pelayan" disiarkan oleh majalah yang sama. T. Alias Taib lebih menumpukan penulisannya dalam genre puisi. Karya puisinya pernah disiarkan oleh majalah *Dewan Sastera*, *Dewan Budaya*, *Dewan Masyarakat*, dan *Mastika*. Akhbar seperti *Berita Minggu* dan *Mingguan Malaysia* juga pernah menyiarkan karya beliau.

Sepanjang penglibatannya dalam genre puisi, T. Alias Taib telah memenangi pelbagai hadiah. Pada tahun 1974, beliau memenangi hadiah sagu hati Sayembara Puisi Kuala Lumpur yang dianjurkan oleh GAPENA. Puisinya yang berjudul "Sekali-sekala" (1975), "Papan Tanda Kota" (1976) dan "Setinggalan" (1976) memenangi Hadiah Karya Sastera. Puisinya "Kukutip Makna Sunyi" memenangi Hadiah Sastera Malaysia 1986/87 dan "Di Kedai Ikan" memenangi Hadiah Sastera Malaysia 1988/89. Pada tahun 1985, puisinya yang berjudul "Baris Pertama" memenangi Hadiah Utama Utusan Melayu-Public Bank dan diikuti dengan puisi "Penjual Buku" pada tahun 1991. Kumpulan puisi beliau yang berjudul "Piramid" telah memenangi Hadiah Sastera Malaysia 1990/91.

T. Alias Taib menghembuskan nafas yang terakhir pada 17 Ogos 2004. Dunia kesusasteraan tanah air kehilangan penyair yang banyak menghasilkan karya yang bertemakan kemanusiaan.

(Sumber: *Ensiklopedia Sejarah dan Kebudayaan Melayu Jilid 4*, hlm. 2397, 1995. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka)

Pengukuhan

Dirgahayu Bahasaku

Aktiviti

Kenal pasti ayat terbitan yang terdapat dalam bahan. Kemudian, bina ayat terbitan dengan perkataan anda sendiri.

Bahasa Melayu Bahasa Berdaulat

Tahukah anda bahawa terdapat lebih kurang tujuh ribu bahasa masih dituturkan di seluruh dunia pada masa ini? Sepuluh daripada bahasa tersebut dituturkan oleh lebih 3.6 bilion penduduk dunia. Bahasa Melayu tergolong dalam kumpulan sepuluh bahasa tersebut. Bahasa Melayu telah didaulatkan dan berdaulat semenjak dua ribu tahun dahulu apabila wujudnya pelbagai kerajaan Melayu awal. Antaranya termasuklah Funan, Champa atau Kembayat Negara sehingga ke zaman kerajaan dan Kesultanan Melayu Pasai, Perlak, Inderagiri, Melaka, Johor serta Johor-Riau, Patani, Brunei, dan Aceh. Bahasa Melayu bahasa berdaulat. Bahasa ini didaulatkan oleh raja-raja dan rakyat Melayu di alam Melayu.

Bahasa Melayu pada zaman Kesultanan Melayu menjadi tonggak perpaduan. Bahasa ini digunakan dalam segenap lapangan kehidupan, merangkumi pentadbiran, undang-undang, diplomasi, perdagangan, ilmu, dan pendidikan. Pada zaman Kesultanan Melayu, bahasa Melayu mempunyai tulisan yang benar-benar luas penggunaannya, iaitu tulisan Jawi. Tulisan ini telah digunakan sehingga melahirkan tradisi bahasa Melayu persuratan yang menjadi asas bahasa Melayu baku. Bahasa Melayu berkembang sebagai *lingua franca*, wahana pengantara yang merentas sempadan kaum dan sempadan geografi.

Bahasa menunjukkan bangsa. Bahasa ialah jiwa kepada bangsanya. Bahasa itu sebahagian daripada roh bangsanya, mencerminkan sejarah, adab tertib, etika, dan etiket bangsa dalam sesuatu peradaban. Perkembangan tamadun sesuatu bangsa, dari segi keupayaan dan pencapaian intelek, tergambar dalam bahasa. Perbendaharaan kata sesuatu bahasa menggambarkan khazanah tamadun, hubungan silang budaya yang berlaku, kisah-kisah pengembaraan, sifat-sifat keterbukaan, dinamisme, kemajuan dan tahap teknologi sesuatu bangsa pada sesuatu masa. Bahasa-bahasa utama di dunia memiliki adukan perbendaharaan kata daripada pelbagai bahasa. Dalam hal ini, bahasa Melayu juga telah mengasimilasikan perkataan daripada pelbagai kaum di gugusan Melayu, serta perkataan-perkataan dari Barat dan Timur Arab, Parsi, Portugis, Inggeris, China, dan India. Elemen pengaruh-mempengaruhi telah memperkaya bahasa Melayu, menjadikannya bahasa yang dinamik, bahasa yang hidup, dan bahasa yang terus berkembang.

(Sumber: Dipetik dan diubah suai daripada Sultan Nazrin Muizzudin Shah, hlm. 10 - 17, 2017. *Maju Bahasa Majulah Bangsa*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka)

Puisi Penyeri Acara

Aktiviti

Olah maklumat yang terkandung dalam bahan kepada pelbagai bentuk bahan penulisan dan bahan grafik.

Memilih Puisi untuk Majlis

Menentukan majlis yang akan diadakan.

1

Berbincang untuk memilih puisi yang sesuai.

3

Mencipta dan mengumpulkan puisi yang akan digunakan dalam majlis tersebut.

2

4

Menulis skrip pengacaraan majlis tersebut dengan memasukkan puisi yang sesuai.

Contoh Puisi untuk Majlis

Ikan haruan di atas para,
Masak singgang untuk tetamu;
Ucapan aluan pembuka bicara,
Di dewan gemilang kita bertemu.

Kalau kebaikan selalu diingat,
Murid belajar rasa bersemangat.

Waktu petang hendak bertemu,
Petang Isnin di tepi muara;
Selamat datang sekalian tetamu,
Dengan izin dimulakan acara.

Kalau ganjaran selalu diberi,
Murid belajar tak kira hari.

Kalau ajaran selalu diulang,
Murid belajar menjadi cemerlang.

TEMA 15

INDUSTRI CEMERLANG, NEGARA GEMILANG

1. Bagaimanakah Perindustrian Kecil dan Sederhana (PKS) dapat menambahkan pendapatan rakyat?
2. Jika anda menjadi pengusaha industri perabot, apakah jenis perabot yang akan anda usahakan? Berikan alasan.
3. Apakah yang anda faham tentang pendigitalan industri? Jelaskan.

Jika industri gigih dipacu,
Nama Malaysia megah di mercu.

Jika industri dimajukan sentiasa,
Rakyat Malaysia aman sentosa.

Mendengar dan Bertutur

Tunjang Ekonomi Negara

1. Berdasarkan bahan, buat rumusan dan ulasan tentang isu semasa yang dihadapi oleh Perindustrian Kecil dan Sederhana secara kritis dan bernas dengan menggunakan ayat yang gramatis.
2. Jalankan teknik main peranan sebagai usahawan yang mengutarakan permasalahan dan pegawai dari jabatan berkaitan yang memberikan cadangan untuk menangani permasalahan yang dihadapi.

Tiada Masalah

yang Tidak dapat Diselesaikan

Perindustrian Kecil dan Sederhana (PKS) berpotensi memberikan sumbangan yang besar kepada ekonomi negara. PKS juga boleh menyediakan asas-asas yang kukuh untuk menandakan pertumbuhan industri baharu di samping mengukuhkan industri sedia ada. Namun begitu, PKS juga menghadapi pelbagai isu. Antara isu utama yang dihadapi oleh PKS termasuklah isu pemasaran produk.

Industri pemrosesan makanan

Industri berasaskan logam

Saiz / Jenis Sektor	Mikro		Kecil		Sederhana	
	Jualan tahunan	Pekerja	Jualan tahunan	Pekerja	Jualan tahunan	Pekerja
Pembuatan	< RM300 000	< 5 pekerja	RM300 000 hingga RM15 juta	5 hingga < 75 pekerja	RM15 juta hingga RM50 juta	75 hingga < 200 pekerja
Perkhidmatan dan sektor lain			RM300 000 hingga RM3 juta	5 hingga < 30 pekerja	RM3 juta hingga RM20 juta	30 hingga < 75 pekerja

(Sumber: www.smecorp.gov.my)

Industri kraf tangan

Industri komponen automotif

Industri berasaskan plastik

Industri komponen elektrik dan elektronik

Industri pencetakan

Industri inap desa

Isu Pemasaran Produk PKS

1. Ruang atau skop pasaran terhad:

- Produk berbentuk makanan.
- Tidak tahan lama dan mudah rosak.

2. Kualiti barangan:

- Teknologi rendah.
- Tahap kemahiran dan kepakaran pekerja rendah.

3. Lokasi:

- Luar bandar.
- Pedalaman.

6. Bersaing sesama sendiri kerana hanya tertumpu pada pasaran tempatan.

5. Sukar menembusi pasaran global:
- Kurang promosi dan pengiklanan.

4. Saingan daripada industri besar.

Beberapa perkara yang perlu difikirkan oleh pengusaha untuk meningkatkan pemasaran:

Adakah pembungkusan produk dan perkhidmatan yang anda tawarkan menarik perhatian pelanggan?

Bagaimanakah hendak memberitahu pelanggan tentang produk atau perkhidmatan anda?

Sejauh manakah anda memastikan produk atau perkhidmatan anda berkualiti?

Apakah yang membezakan produk atau perkhidmatan anda dengan pesaing?

1.8.1 Merumus dan mengulas isu semasa secara kritis dan bernas dengan menggunakan ayat yang gramatis.

Rezeki daripada Alam

Membaca

Tatabahasa

Aktiviti

1. Baca dan analisis bahan dengan menggunakan teknik bacaan yang sesuai untuk membuat inferens.
2. Kenal pasti dan fahami penggunaan ayat majmuk dalam bahan. Kemudian, hasilkan perenggan menggunakan ayat majmuk mengikut konteks.
3. Rancang satu bentuk promosi untuk mengetengahkan produk daripada kenaf kepada pelbagai lapisan masyarakat.

Kenali Kenaf

Siapa sangka pokok kenaf yang menghasilkan bunga seperti bunga hiasan mendatangkan seribu manfaat kepada industri di negara ini. Kenaf atau nama saintifiknya *Hibiscus cannabinus* L. ialah sejenis pokok berserat bukan berkayu dan merupakan tanaman jangka pendek. Kenaf mempunyai pertalian rapat dengan pokok bendi dan kapas.

Pokok serba guna ini ditanam bagi pengeluaran serat, empulur, dan biji benih. Pokok kenaf boleh mencapai ketinggian antara 2.5 meter hingga 4.5 meter dalam tempoh 120 hari selepas ditanam. Antara aspek yang tidak kurang pentingnya dalam penanaman kenaf termasuklah pembajaan dan pengairan. Pembajaan dan pengairan yang mencukupi penting bagi pokok ini kerana kedua-dua perkara ini mempengaruhi penghasilan biji benih dan serat. Biji benih akan mula terhasil apabila kenaf berusia tiga bulan.

Kenaf tumbuh di atas pelbagai jenis tanah, termasuk tanah liat dan tanah peroi. Namun begitu, tanah yang paling sesuai bagi tanaman kenaf ialah tanah jenis peroi berpasir. Hal ini dikatakan demikian kerana tanah ini mempunyai saluran yang baik. Selain itu, tanah jenis ini juga mengandungi kandungan humus yang tinggi serta berkemampuan tinggi untuk menyerap air.

Keluasan Tanaman Kenaf bagi Pengeluaran Serat dan Empulur

Negeri	Keluasan Tanaman (hektar)	
	2017	2018
Kelantan	392.500	507.300
Terengganu	299.200	325.100
Pahang	320.500	422.00
Kedah	363.00	16.000
Perlis	35.000	113.00
Perak	7.000	10.000
Johor	15.000	10.000
Melaka	0	5.000
Jumlah Keseluruhan	1 432.20	1 408.40

(Sumber: Lembaga Kenaf dan Tembakau Negara (LKTN))

Sehingga hari ini, jumlah negeri di Malaysia yang mengusahakan tanaman kenaf semakin bertambah. Hal ini memberikan gambaran bahawa kenaf akan menjadi antara komoditi utama negara kita. Pelbagai usaha yang penting telah dilaksanakan oleh banyak agensi. Antaranya termasuklah Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia atau *Malaysian Agricultural Research and Development Institute* (MARDI) dan Lembaga Kenaf dan Tembakau Negara yang melaksanakan aktiviti seperti penyelidikan dan pembangunan serta pengkomersialan produk kenaf. Semoga usaha ini berjaya mengetengahkan kenaf sebagai satu lagi sumber pendapatan negara.

(Sumber: <http://ebulletin.mardi.gov.my/mteknologi/kenaf.pdf>)

Daun dan batang berprotein tinggi

- ✓ makanan ternakan dijadikan pelet, kiub, dan caf.

Biji benih kenaf menghasilkan minyak

- ✓ produk kosmetik.

Kegunaan Kenaf

Batang menghasilkan serat

- ✓ produk perabot, tekstil, kertas, kraf tangan, dan komponen kenderaan.

Inovasi baharu

- ✓ gentian kenaf dapat dijadikan pelapik landasan kereta api.
- ✓ menggantikan pelapik sedia ada yang diperbuat daripada kayu dan konkrit.

Bagaimanakah Serat daripada Kenaf Dihasilkan?

1 Selepas tuaian, batang kenaf dipotong. Serat luar dan serat dalam batang kenaf dipisahkan dengan menggunakan mesin dekortikasi kenaf.

2 Serat dalam akan dihancurkan dan dibungkus. Sementara itu, serat luar diikat dan direndam di dalam tangki sekitar dua minggu atau sehingga serat terpisah. Proses ini dinamakan sebagai *retting*.

3 Serat yang terhasil selepas proses *retting* akan dibersihkan, dibilas, dan dikeringkan.

4 Selepas proses pengeringan selesai, serat boleh dijual kepada mana-mana pengusaha perusahaan.

2.3.3 Membaca untuk membuat inferens daripada pelbagai bahan dengan betul menggunakan teknik bacaan yang sesuai.

5.3.3 Memahami dan menggunakan ayat majmuk yang betul mengikut konteks.

Menulis

Seni Bahasa

Zaman Beralih, Musim Bertukar

Aktiviti

1. Berdasarkan bahan, hasilkan pelbagai jenis karangan yang lengkap dengan menggunakan bahasa berbudaya.
2. Hasilkan gurindam dengan menggunakan idea yang kreatif serta bahasa yang indah.
3. Berbincang dengan rakan anda tentang usaha-usaha yang harus diambil oleh pengusaha tempatan untuk memastikan produk sejuk beku mampu bersaing dalam pasaran antarabangsa.

TEMA 15

Industri Cemerlang, Negara Gemilang

Industri Makanan Sejuk Beku

- Industri yang semakin berkembang bak cendawan tumbuh selepas hujan.
- Menjadi pilihan warga Malaysia selaras dengan gaya hidup yang ringkas dan mudah.

Makanan Sejuk Beku

Pertubuhan Makanan dan Pertanian Bangsa-Bangsa Bersatu atau *Food and Agriculture Organization (FAO)* mendefinisikan kaedah sejuk beku

- Salah satu cara pengawetan makanan tanpa melibatkan bahan kimia pada suhu negatif 18 darjah Celcius.
- Penyejukbekuan menghalang pertumbuhan mikroorganisma dan aktiviti enzim dalam makanan.

Peranan badan-badan tertentu dalam mengetengahkan industri

- * Membantu pengusaha dengan

memasarkan produk ke peringkat antarabangsa.

- * Menemukan syarikat-syarikat asing dengan pembekal produk Malaysia.

- * Mengelolakan latihan untuk meningkatkan kemahiran pengeksport Malaysia.

- * Mengeluarkan sijil kesihatan untuk

memastikan makanan dan bahan yang bersentuhan dengan makanan mematuhi keperluan yang telah ditetapkan bagi memastikan makanan yang dieksport selamat.

- * Melakukan penyelidikan dan pembangunan makanan dengan menggunakan teknologi dan kaedah yang boleh memajukan industri makanan Malaysia.

Kategori Produk Sejuk Beku

Bahan Mentah

Separasi Proses

Sedia Dimakan

Apakah Keistimewaannya?

- Harga yang kompetitif.
- Mudah disediakan - menggoreng, mengukus, memanggang.
- Menjimatkan masa.
- Berkhasiat.
- Sumber pendapatan masyarakat - kesempatan yang kecil sering kali merupakan permulaan kepada usaha yang besar.
- Tahan lama.

Apakah Potensinya?

- Masa hadapan yang sangat cerah.
- Merancakkan industri makanan.
- Memasuki pasaran antarabangsa. - kecemerlangan ialah hasil daripada sikap yang ingin sentiasa melakukan yang terbaik.
- Pelbagai jenis produk dapat dihasilkan.

makanan sejuk beku pada peringkat antarabangsa

* Mengeluarkan sijil dan logo halal agar pengguna tidak ragu-ragu kerana produk telah disahkan halal, bersih, dan selamat.

* Membantu usahawan memasarkan dan mempromosikan produk.

* Menyediakan kemudahan pembiayaan kepada pengusaha PKS.
* Menyediakan program latihan seperti Program Galakan Eksport Bumiputera (GEB) untuk membantu pengusaha membangunkan jenama produk, pensijilan luar negara, dan pemasaran.

3.4.3 Menulis untuk menghasilkan pelbagai jenis karangan yang lengkap dengan menggunakan bahasa berbudaya.

4.3.2 Menghasilkan gurindam secara tertib, menggunakan idea yang kreatif serta bahasa yang indah.

Perabot Buatan Kita

1. Baca bahan dengan menggunakan teknik bacaan yang sesuai. Kemudian, kenal pasti persamaan dan perbezaan maklumat yang terkandung dalam bahan.
2. Hasilkan buku skrap tentang perabot kayu buatan Malaysia dengan cara mencatat kelebihan dan kekurangan perabot tersebut.

Pokok Getah Tua Masih Berguna

Pokok getah yang berusia 25 tahun tidak lagi produktif mengeluarkan lateks. Pokok ini harus ditebang untuk digantikan dengan pokok yang baharu. Pokok yang telah ditebang ini boleh digunakan untuk menghasilkan perabot yang berkualiti tinggi. Pokok getah atau nama saintifiknya *Hevea brasiliensis* tergolong sebagai kayu yang tahan lasak, sederhana keras, dan mudah dibentuk.

Sebelum dijadikan perabot, kayu getah yang telah dipotong perlu diawet dan dikeringkan terlebih dahulu. Satu daripada kaedah yang digunakan untuk mengawet kayu getah ialah pengawetan bertekanan tinggi. Selepas diawet, kayu getah dikeringkan dengan menggunakan dandang pengeringan tanur.

Antara rekaan perabot yang popular dihasilkan daripada kayu getah termasuklah meja makan, katil, dan almari. Untuk memastikan kemasannya terpelihara, perabot ini perlu dielakkan daripada terkena sinaran cahaya matahari. Selain itu, air yang tumpah di atas perabot hendaklah dilap dengan segeranya. Permukaan kayu getah juga akan rosak jika terkena bahan pelarut seperti alkohol, minyak wangi, dan cecair pengilat kuku.

Kayu getah menjadi pilihan pembuat perabot kerana kayu ini lebih mesra alam, fleksibel, dan tahan lasak. Jika dibandingkan dengan kayu balak, penggunaan kayu getah tidak menyebabkan kemusnahan hutan.

Proses Pengawetan Bertekanan Tinggi

Kayu getah dimasukkan ke dalam silinder pengawetan dan dikenakan tekanan vakum bagi mengeluarkan udara yang terperangkap dalam liang kayu.

Bahan awet boron dimasukkan dan memenuhi ruang di dalam silinder pengawetan.

Tekanan hidro dikenakan bagi memastikan bahan awet dapat dimasukkan ke dalam liang kayu.

Vakum akhir dilakukan bagi mengeluarkan baki bahan awet yang masih ada di dalam silinder pengawetan.

Tekanan rendah dikenakan sebelum kayu yang telah diawet dibawa keluar daripada silinder pengawetan untuk dikeringkan.

(Sumber: 1. Hamdi Mawardi, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
2. <http://woodtechnology.blogspot.com/>)

Daripada Pohon Bambu

Buluh atau bambu yang berusia dalam lingkungan empat hingga lima tahun sesuai untuk dijadikan perabot. Pada peringkat ini, buluh telah matang dan sesuai untuk ditebang. Buluh yang berusia lebih daripada lima tahun tidak sesuai untuk dijadikan perabot kerana mudah pecah dan merekah. Buluh yang berusia di bawah empat tahun juga tidak sesuai dibuat perabot kerana mudah mengecut.

Sebelum dijadikan perabot, buluh perlu diawet terlebih dahulu bagi menghindarkan masalah bubuk, kulat, dan cendawan. Buluh boleh diawet dengan menggunakan kaedah tradisional ataupun moden. Kaedah tradisional mengawet buluh adalah seperti yang dinyatakan dalam jadual di bawah.

Proses	Cara
1. Merendam	Buluh direndam di dalam air yang mengalir, tidak mengalir, atau berlumpur selama tiga hingga empat minggu.
2. Mengasap	Buluh dikerat dan selepas itu disalai di atas api.
3. Merebus	Buluh direbus dengan air dan campuran garam serta bahan kimia selama 30 minit hingga 60 minit.

Kaedah moden mengawet buluh pula memerlukan penggunaan bahan kimia tertentu. Bahan kimia boraks menghasilkan perabot buluh berwarna gelap, manakala borik menjadikannya berwarna putih. Setelah semua proses pengawetan selesai dan buluh betul-betul kering, barulah buluh boleh digunakan sebagai bahan perabot. Tempoh proses pengawetan yang diperlukan adalah lebih kurang selama sebulan.

Bilah buluh mempunyai kekuatan anjalan yang tinggi dan mudah dibentuk. Dalam pembuatan perabot, buluh juga sesuai digandingkan dengan bahan lain seperti besi, kaca, dan kayu. Set perabot yang dihasilkan mencecah harga ribuan ringgit berdasarkan jenis produk dan kualitinya. Bagi memastikan perabot buluh tahan lama, perabot buluh hendaklah diletakkan jauh daripada tempat yang panas atau terdedah pada cahaya matahari.

Buluh yang dijadikan set sofa, katil, dan almari semakin menjadi pilihan. Industri perabot daripada buluh mempunyai potensi besar untuk dimajukan. Sehubungan dengan itu, kegiatan penanaman buluh di negara ini juga akan berkembang untuk memenuhi permintaan buluh tempatan.

(Sumber: 1. Risalah "Formula Merawat Buluh". *Malaysian Bamboo Society*
2. <http://satujutaideabisnes.blogspot.com>)

2.2.1 Membaca untuk mengenal pasti persamaan dan perbezaan maklumat daripada bahan dan sumber yang berbeza dengan betul menggunakan pelbagai teknik bacaan.

Industri Pascamoden

1. Berdasarkan pelbagai bahan, olah dan hubung kaitkan maklumat yang diperoleh untuk menghasilkan bahan grafik dan penulisan dengan menggunakan ayat yang gramatis serta penanda wacana yang sesuai.
2. Terokai maklumat lain tentang pengaplikasian elemen digital dalam sektor perindustrian. Kemudian, kongsi maklumat tersebut dengan rakan anda menggunakan pelbagai medium.

Pendigitalan Industri

Kemajuan dalam perkembangan rangkaian Internet dan teknologi pintar di seluruh dunia membawa kesan yang amat besar terhadap kehidupan. Hal ini dikatakan demikian kerana perkembangan ini memudahkan kehidupan seharian manusia. Begitu jugalah halnya dalam sektor perindustrian. Pengaplikasian Internet Benda dalam bidang perindustrian menjadi pemangkin kemajuan sektor ini.

Apakah Internet Benda?

Internet Benda merujuk pada semua peranti elektronik yang berkomunikasi sesama sendiri melalui Internet. Peranti elektronik yang mengaplikasikan Internet Benda ini dikenali sebagai peranti pintar. Sebagai contoh, telefon, jam, dan sistem keselamatan rumah pintar. Objek yang besar seperti kereta dan rumah juga kini mula mengaplikasikan penggunaan Internet Benda.

Bagaimanakah Internet Benda berfungsi?

Melalui Internet Benda, penggunaan pengesanan atau sensor pada peranti membolehkan perkongsian data atau pelbagai bentuk interaksi berlaku. Sebagai contoh, interaksi antara manusia dengan benda, benda dengan manusia atau interaksi antara benda dengan benda yang lain.

(Sumber: <https://www.networkworld.com/article/3207535/what-is-iot-the-internet-of-things-explained.html>)

Peruncitan dan Pengurusan Bekalan

- Sistem pembayaran dalam talian.
- Jual beli barang dalam talian.
- Inventori stok barangan.

Pengangkutan dan Logistik

- Mengesan pergerakan pengangkutan.
- Mengesan lokasi barang.
- Menyemak status penghantaran barangan.

Impak Internet Benda dalam Industri

Perkilangan

- Mengawal selia penghasilan produk baharu melalui rangkaian mesin.
- Mengoptimumkan masa sebenar pengeluaran produk.
- Kawalan mesin secara automatik.

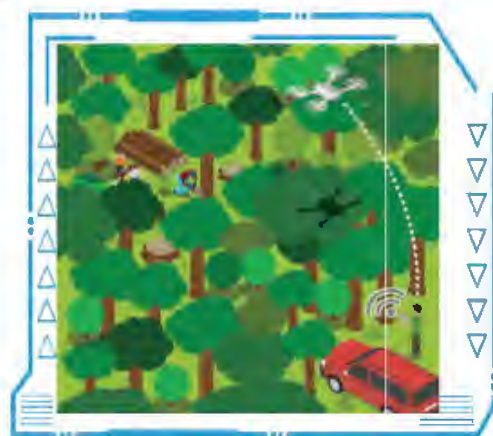
Pertanian

- Mengukur kelembapan udara dan suhu.
- Menilai kualiti tanah dan jumlah siraman.
- Menganalisis jenis baja dan tanaman.

Perbankan

- Transaksi kewangan dalam talian.
- Transaksi wang di Mesin Teler Automatik (ATM).
- Urus niaga dan simpanan data yang lebih cekap.

(Sumber: <http://ikkm.edu.my/images/dokumen/penerbitan/demensi/demensi-koop-44/44-10.pdf>)

3.5.2 Menulis untuk mengolah dan menghubungkan kait maklumat daripada pelbagai sumber bagi menghasilkan penulisan dan bahan grafik dengan menggunakan ayat yang gramatis dan penanda wacana yang sesuai.

Pemulihan

Aktiviti

Laba daripada Makanan

Berdasarkan bahan, kenal pasti jenis ayat majmuk dan hasilkan perenggan yang mengandungi ayat majmuk mengikut konteks.

TEMA 15

Industri Cemerlang, Negara Gemilang

Pembuka Selera

Sos merupakan sediaan makanan dalam bentuk cecair atau separa cecair. Terdapat juga sos yang dicampur dengan rempah atau tanpa rempah yang bertujuan untuk menambahkan keenakan makanan. Di negara kita, antara sos yang mendapat permintaan paling tinggi termasuklah sos cili dan sos kicap.

Sos cili yang disediakan mestilah daripada cili yang baik serta masak seperti yang termaktub dalam Peraturan-Peraturan Makanan 1985. Kisaran cili akan dicampurkan dengan garam, gula, dan cuka. Sos cili lazimnya mengandungi bahan pengawet, bahan pewarna, bahan perisa serta kondisioner makanan yang dibenarkan. Kini, sos cili merupakan produk utama dalam industri sos. Pelbagai jenis sos cili telah dikeluarkan seperti sos cili Thai, sos cili hijau, dan sos cili padi.

Sos kicap pula dihasilkan daripada kacang soya yang telah melalui dua peringkat pemeraman, iaitu pemeraman kacang soya yang dikenali sebagai pemeraman pepejal dan diikuti oleh pemeraman kacang soya dalam larutan garam. Proses pemeraman di dalam larutan garam ini dinamakan pemeraman moromi. Dalam industri pembuatan kicap secara moden, kacang soya yang telah direbus akan digaul dengan campuran tepung gandum dan ibu kicap atau inokulum. Selepas itu, campuran tersebut akan diletakkan di dalam dulang keluli tahan karat dan berlubang-lubang dan diperam di atas rak khas di dalam bilik pemeraman koji selama 48 jam. Kulat akan tumbuh pada campuran itu dan akan dikenali sebagai koji. Suhu dan kelembapan udara di dalam bilik dikawal untuk mendapatkan koji yang terbaik.

Kemudian, koji dimasukkan ke dalam tangki pemeraman yang diperbuat daripada kaca gentian gred makanan yang dilengkapi peralatan seperti penapis, lubang peredaran udara, injap, dan saluran paip. Air garam pada kepekatan 22 peratus dimasukkan ke dalam tangki pemeraman pada jumlah tertentu dan kemudian didedahkan kepada cahaya matahari selama dua bulan. Setelah tempoh pemeraman tamat, air kicap disedut keluar dengan menggunakan pam ke dalam tangki pematangan untuk didedahkan kepada cahaya matahari selama seminggu. Air kicap kemudiannya dipam ke tangki pemendapan.

Air kicap seterusnya diadun dengan air garam, gula pasir, karamel, bahan penambah perisa, bahan awet, dan bahan pemekat sebelum dimasak pada suhu 80 darjah Celcius selama 30 minit sebelum dibotolkan. Pembotolan dilakukan dengan menggunakan mesin pengisi jenis sistem bervakum untuk mempercepat proses pengisian.

(Sumber: Hamdzah A. Rahman, 2016. *Makanan Tradisional Masyarakat Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka)

Penguatan

Negara Maju, Rakyat Sejahtera

Aktiviti

Berdasarkan bahan, hasilkan dua jenis karangan yang lengkap dengan menggunakan bahasa berbudaya.

Faktor Perkembangan Pesat Perindustrian

Dasar/ Polisi Kerajaan
promosi dan taraf perintis.

Buruh
tenaga buruh tempatan murah.

Pasaran
saiz pasaran dan kuasa beli pengguna.

Modal
dana tempatan pinjaman kerajaan/swasta.

Kemerosotan Komoditi
hasil pertanian dan pembalakan.

Teknologi
pemindahan teknologi, pembangunan, dan penyelidikan.

Kesan

Memusnahkan kawasan hutan.

Meningkatkan imej negara di mata dunia.

Mengurangkan kemasukan barang import.

Memindahkan teknologi moden dan kepakaran.

Meningkatkan pendapatan negara.

Membuka peluang pekerjaan.

Meningkatkan pencemaran alam.

Menggoyahkan sistem kekeluargaan.

Meminggirkan sektor pertanian.

Daripada segenggam jadi segantang

Di mana air bertakung, di situ ikan berkampung

Senduk besar tak mengenyang

Duduk sama rendah, berdiri sama tinggi

Pelancongan Kesejahteraan

Berdasarkan bahan, buat inferens tentang pelancongan kesejahteraan dengan menggunakan teknik bacaan yang sesuai.

Berehat sambil Memanjakan Diri

Sesudah sibuk bekerja sepanjang tahun, dapat merehatkan minda dengan melancong pastinya menjadi sesuatu yang diimpikan oleh setiap orang. Kajian mendapati melancong dapat meningkatkan kesihatan tubuh badan, apatah lagi jika kita melakukan pelancongan kesejahteraan. *Global Wellness Institute* mendefinisikan pelancongan kesejahteraan sebagai perjalanan yang berkaitan dengan usaha untuk mensejahterakan diri. Sambil kita menikmati keindahan tempat orang, kita dapat melakukan aktiviti yang berkaitan dengan kesihatan fizikal seperti melakukan sukan untuk keceriaan tubuh badan. Terdapat juga pelancong yang melancong untuk mencari perkhidmatan bagi mengurangkan tekanan yang dihadapi seperti yoga, meditasi, dan urutan. Kadangkala, ada juga pelancong yang mencari perkhidmatan bagi menurunkan berat badan dan tatacara melakukan diet. Selain itu, perubatan konvensional seperti homeopati, perubatan alternatif, dan perubatan menggunakan herba turut menjadi pilihan pelancong yang melancong untuk kesejahteraan diri.

Rahmawati binti Othman,
Pelancong Tempatan.

Yang saya perlukan dalam pelancongan kesejahteraan ini ialah perkhidmatan yang membantu saya untuk menghilangkan tekanan dan merehatkan diri seperti yoga, kelas meditasi, atau urutan. Tukangurut terlatih yang mempunyai pemahaman mendalam tentang tubuh manusia dapat membetulkan urat-urat yang tegang kesan daripada tekanan kerja. Hal ini penting bagi saya kerana melaluinya saya dapat merehatkan fikiran dan memulihkan tenaga saya kembali setelah penat bekerja.

Dr. Ahmad Rithaudin bin Md. Noor,
Timbalan Dekan (HEP),
Fakulti Muzik UiTM Shah Alam.

Pelancongan kesejahteraan bukan sahaja menawarkan peluang untuk kita mengenali budaya sesebuah negara tetapi juga memberi kita peluang untuk mendapatkan rawatan atau prosedur dalam perubatan konvensional seperti perubatan alternatif, perubatan herba, atau homeopati.

Walaupun pemeriksaan perubatan secara berkala berfungsi untuk menjaga kesihatan fizikal kita, sesi spa secara berkala pula bukan sahaja dapat meningkatkan kesejahteraan emosi dan mental tetapi juga sebagai minyak untuk mesin agar dapat berfungsi dengan baik.